

Cap sur l'école inclusive
en Europe

Karta pedagogiczna

Aktywna metoda nauczania: debata

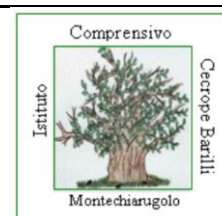
Część modułu/ E

*A pedagogical sheet is the description of a learning sequence.
It aims to mobilize and acquire skills (knowledge, knowing how to be and how to do).
It can be built with reference to current and innovative pedagogues.*

Kontakt: Fiorella Sallusti

I.C. « Cecrope Barilli » di Montechiarugolo (PR) Italie

<http://www.icmontechiarugolo.gov.it/>

Tytuł: Aktywna metoda nauczania: debata

Ogólna definicja / krótki opis

Debata polega na porównaniu argumentów dwóch zespołów (składających się z trzech lub czterech uczniów), których celem jest poparcie lub zakwestionowanie twierdzenia zaproponowanego przez nauczyciela (stanowisko "za" lub "przeciw").

Tematy debat mogą być różne, związane z programem nauczania lub wykraczające poza program nauczania.

Sztuka debaty rozwija umiejętności komunikacyjne i krytyczne myślenie, szacunek dla opinii przeciwnych do własnych, uczenie się poprzez aktywne uczestnictwo. Co więcej, ponieważ teza, która ma być podtrzymywana, nie zawsze odpowiada osobistym opiniom uczestników, aktywowana jest nie tylko formalna zdolność do konstruowania koncepcji i rozumowania, ale także elastyczność we wspieraniu danego stanowiska - niekoniecznie zgodnego z własnym.

Obszar wykorzystania

Debatę można zastosować do każdego tematu, który pozwala na określenie dwóch jednoznacznych stanowisk.

Wybór tematu musi umożliwiać argumentację ze zrównoważoną liczbą "za" i "przeciw".

Debata są szczególnie przydatne podczas zajęć orientacyjnych przewidzianych dla klasy trzeciej (14 lat) szkoły średniej pierwszego stopnia (wiek: 11-14 lat): debata stanowi część jednostki szkoleniowej pt. "Orientacja: kształcenie umiejętności świadomego wyboru".

Podstawa teoretyczna

Debata, choć ma "śródziemnomorskie" korzenie sięgające starożytnej Grecji, jest szeroko rozpowszechniona element programu nauczania, zwłaszcza w krajach anglosaskich. We Włoszech nie jest stosowana często, ale jest sugerowana jako metoda uzupełniająca przez INDIRE (Krajowy Instytut Dokumentacji, Innowacji i Badań Edukacyjnych); metoda ta ma na celu nabycie umiejętności przekrojowych (umiejętności życiowych) i umiejętności dialektycznego porównywania w oparciu o ramy czasowe i zasady ustalone wokół danego tematu.

Podstawy pedagogiczne zastosowania debaty można znaleźć w praktyce rówieśniczej i działaniach opartych na kooperacji oraz badaniu tematu ("*Peer to Peer*", "*Learning cooperatives*" i "*Inquiry Learning*").

Organizacja debaty niekoniecznie wymaga zastosowania technologii, ponieważ kluczowa jest w niej ekspresja werbalna; w tym procesie dydaktycznym nauczyciel odgrywa rolę moderatora.

Metoda

Uczniowie klasy 3. szkoły ponadpodstawowej (11-14 lat) muszą zapisać się do szkoły średniej (na poziomie licealnym, dla uczniów w wieku 14-19 lat) do dnia 31 stycznia 2019 roku.

Już w ubiegłym roku rozpoczęto działalność dydaktyczną, której celem jest ułatwienie uczniom świadomego dokonania wyboru szkoły.

Oprócz działań w klasie, uczniowie uczestniczyli w różnych inicjatywach edukacyjnych i informacyjnych organizowanych przez Instytut.

W ramach tych przygotowań odbyła się także debata – klasa została podzielona na grupy i zaproponowano trzy tematy do dyskusji:

1. Liceum: tak czy nie?
2. Technikum: tak czy nie?
3. Szkoła zawodowa: tak czy nie?

Zespoły składają się z trzech lub czterech uczniów i przebieg ćwiczenia można podsumować w następujący sposób:

- a) Ćwiczenia wstępne, dobór tematu debaty.
- b) Określenie metod oceny.
- c) Ocena obejmuje trzy wskaźniki: treść, styl (język ciała, ton, głośność i tempo, spojrzenie...), strategia (zarządzanie czasem i perswazja).
- d) Utworzenie grup roboczych (proponowanych przez nauczyciela).
- e) Fazy badań poprzedzających debatę (początkowo indywidualne, następnie w grupie, w klasie, rozwijanie argumentów i strategii).

f) Realizacja. Ponieważ istnieją różne modele debaty, wybiera się strukturę, zgodnie z którą zespoły A i B kolejno przedstawiają swoje argumenty; następnie grupa A zadaje pytania (maksymalnie trzy) grupie B i odwrotnie; na koniec formułowane są wnioski grup A i B. Maksymalny czas trwania każdej interwencji wynosi trzy minuty.

g) Ocena i samoocena. Oceniana jest każda osoba z zespołu, potem wyniki są sumowane, a zespół z najwyższym wynikiem wygrywa. Oceniać może wyłącznie nauczyciel lub jury - nauczyciel i uczniowie.

Jakie są zalety debaty?

Debata ułatwia uczenie się, ponieważ uczniowie stają się dzięki niej odpowiedzialni za konstruowanie koncepcji i rozumowanie, które stosują w swoich wystąpieniach. Debaty obniżają ponadto poziom agresji w komunikacji, uczą argumentować, wypowiadać się publicznie, popierać swoje twierdzenia danymi.

Przy organizacji debaty istotne jest stworzenie pozytywnej atmosfery w klasie i wyraźne ustalenie, że zainteresowanie, uwaga i szacunek stanowią trzy podstawowe zasady realizacji debaty. Ustalenie to ma formę umowy zawartej z uczniami.

Debatuje cała klasa, a więc również uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. W ramach grupy-zespołu tematy są analizowane szczegółowo, a grupa dzieli się rolami; "słabszym" uczniom koledzy i koleżanki spontanicznie wyznaczają bardziej dostępne role.

Uczniowie ze specjalnymi potrzebami uczestniczą w pracy grupy i doświadczają jej. Są przy tym wspierani i kierowani przez kolegów z zespołu; są również zachęceni do publicznego wypowiedzania się poprzez kontrolowanie ekspresji głosowej i języka ciała jeszcze przed wyrażeniem treści, korzystając w tym celu z krótkich notatek mieszczących się na małych karteczkach.

Przećwiczenie debaty w ramach zajęć programowych promuje zatem współpracę i edukację rówieśniczą; rozwijana jest zdolność do argumentacji i umiejętność znajdowania odpowiednich pomysłów i argumentów, umiejętności komunikacyjne i krytycznego myślenia. Kluczowa, integracyjna wartość debaty materializuje się, gdy grupa przejmuje odpowiedzialność za uczniów ze SPE i towarzyszy im w tym doświadczeniu oraz pozwala nabyć umiejętności aktywnego słuchania przy określonym temacie, w ustalonym czasie i zgodnie z ustalonymi zasadami.

Bibliografia i cytaty

Don Lorenzo Milani, *La parola fa Eguali*, Libreria Editrice Fiorentina

Tullio De Mauro, *Dieci tesi per l'educazione linguistica democratica*, 1975

De Conti, Giangrande, *Debate*, Pearson 2017

<https://dida.orizzontescuola.it/news/il-debate-come-metodologia-didattica-20-punti>

Film: *The Great Debaters*, reż. Denzel Washington, 2006